

Pædagogisk læreplan for Eventyrhuset og Oasen

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for personalets pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner i relation til de intentioner, mål og krav, som fremgår af Dagtilbudsloven. I teksten finder du løbende links til supplerende informationer på vores og andre relevante hjemmesider.

Læreplanen er et fagligt dokument, hvor du som læser får et kig ind i det pædagogfaglige rum. Efter hvert afsnit indsætter vi beskrivelser, hvor du kan læse om, hvordan personalet omsætter den pædagogiske læreplans intentioner og mål i praksis. Du vil her blive præsenteret for to pædagogiske værktøjer *Miniprojektbeskrivelser* og *Praksisfortællinger*, som personalet bruger i arbejdet med pædagogisk læreplanlægning.

Et *Miniprojekt* er en handling eller et forløb, som sættes i gang af en eller flere pædagogiske medarbejdere, med henblik på at planlægge, undersøge, evaluere og udvikle pædagogisk praksis. *Praksisfortællinger* er fortællinger om udvalgte episoder fra pædagogisk praksis, fortalt af pædagogiske medarbejdere, med henblik på at formidle, undersøge og udvikle den pædagogiske praksis. Formålet med at bruge disse værktøjer er, at realisere det pædagogiske grundlag og mål i den pædagogiske læreplan.

Gennem personalets beskrivelser får du mulighed for, at følge deres overvejelser og valg, når de udvikler og udfolder pædagogikken inden for læreplanens forskellige områder og temaer. Vores pædagogiske læreplan opdateres løbende med nye projekter og fortællinger fra praksis.

01-03-2024

Vi håber du finder relevant viden og indsigt undervejs – rigtig god læselyst!

Dette er et materiale fra Faaborg-Midtfyn Kommune.

Der er hentet inspiration fra Børne- og Undervisningsministeriets "Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold" samt "Skabelon til pædagogisk læreplan".

Miniprojektskabelonen er udarbejdet i samarbejde med UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole.

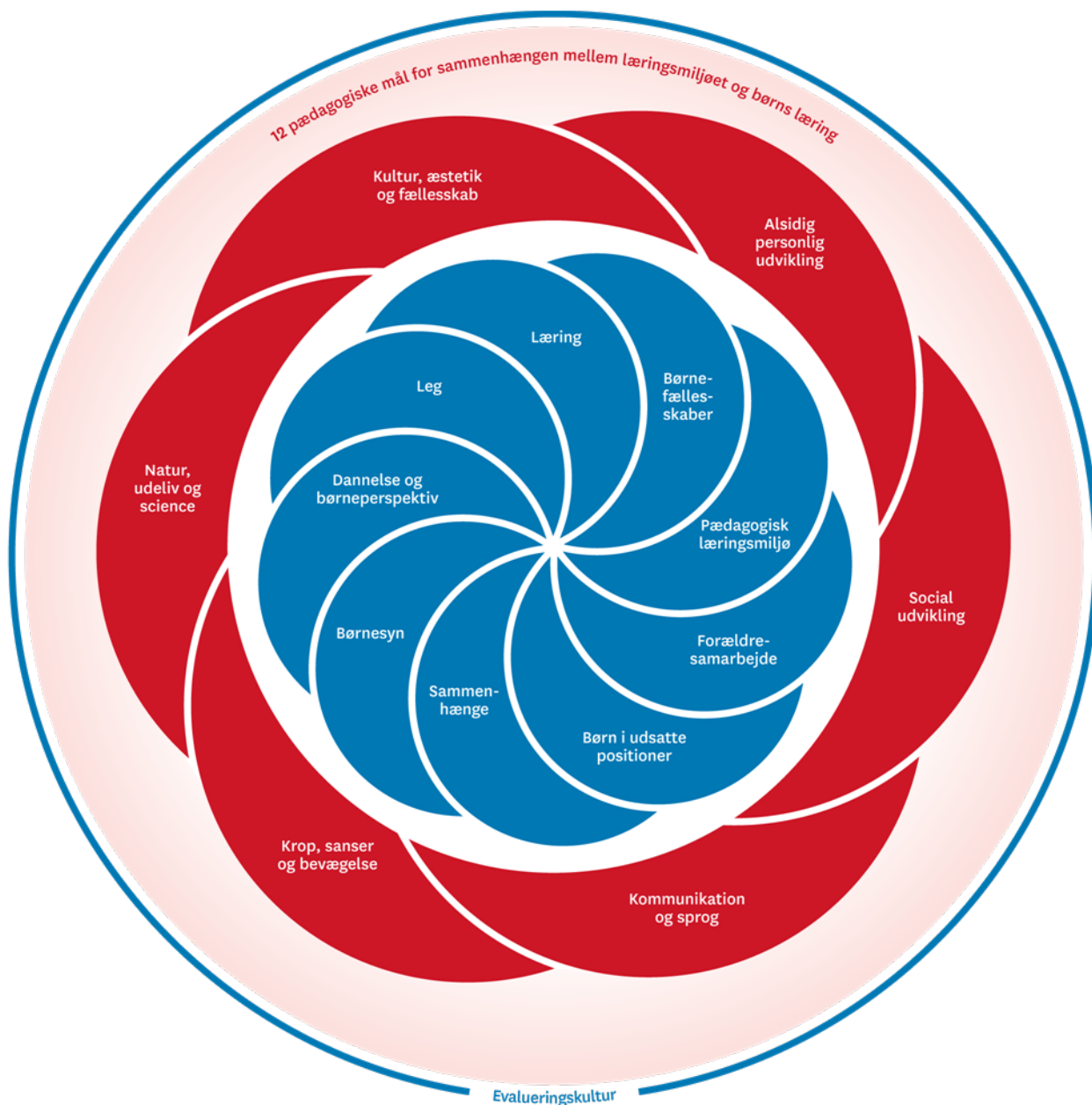
Skabelon til praksisfortællinger er udarbejdet med inspiration fra "Pædagogens grundfaglighed - Grundbog til pædagoguddannelsen", DAFOLO.

Indhold

Pædagogisk læreplan for Eventyrhuset og Oasen.....	1
Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan	5
Hvem er vi?.....	7
Pædagogisk grundlag.....	8
Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber	9
Praksisfortælling – Omstrukturering i Eventyrhuset – Januar 2024	11
Analyse og fortolkning.....	11
Pædagogisk læringsmiljø.....	13
Praksisfortælling – Indretning af læringsmiljøer i Eventyrhuset – Januar 2024.....	14
Analyse og fortolkning.....	15
Samarbejde med forældre om børns læring.....	17
Miniprojekt - Familiehuse – Januar 2024	18
Evaluering af Miniprojektet.....	19
Børn i udsatte positioner.....	20
Sammenhængende børneliv	22
Organiseringen og arbejdet med de yngste børnehavebørn	23
Praksisfortælling - Overgang til børnehave – December 2023	23
Analyse og fortolkning.....	24
Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan.....	25
Inddragelse af lokalsamfundet	25
Praksisfortælling – Lucia – December 2023	25
Analyse og fortolkning.....	26
Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø	28
De seks læreplanstemaer	30
Alsidig personlig udvikling	31
Pædagogiske mål for læreplanstemaet:.....	31
Social udvikling	33
Pædagogiske mål for læreplanstemaet:.....	33
Miniprojekt – Sociale kompetencer i overgang til formiddagsmad – Januar 2024.....	34
Evaluering af Miniprojektet.....	36
Kommunikation og sprog	38
Pædagogiske mål for læreplanstemaet:.....	38
Miniprojekt – Sproglegeforløb Hop om bord, leg med ord.....	39
Evaluering af Miniprojektet.....	40
Krop, sanser og bevægelse.....	42

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:.....	42
Praksisfortælling – Halefange – Januar 2024	43
Analyse og fortolkning.....	43
Natur, udeliv og science	46
Pædagogiske mål for læreplanstemaet:.....	46
Praksisfortælling – Tur til søen – Maj 2023	47
Analyse og fortolkning.....	47
Pædagogiske mål for læreplanstemaet:.....	50
Miniprojekt – Hvad julen handler om – December 2023	51
Evaluering af Miniprojektet.....	52
Hvordan skaber vi en evalueringskultur?	54
Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan?	54

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

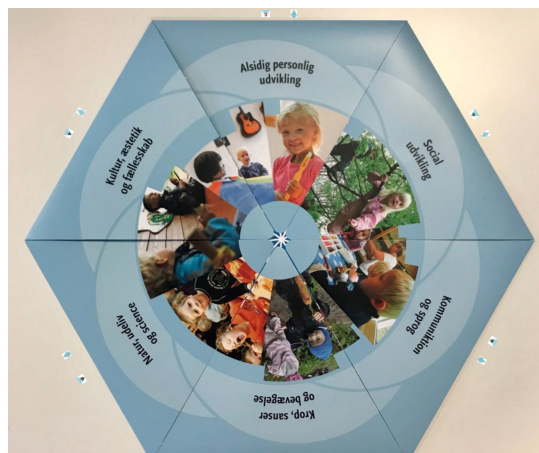

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der løbende til publikationen.

I Faaborg-Midtfyn kommune har vi udviklet et værktøj - *Læringsblomsten*, som hjælper os med, at holde styr på temaer og mål i den pædagogiske læreplan. Det gælder både når vi planlægger vores hverdag med børnene, samt når vi reflekterer over sammenhængen mellem de pædagogiske læringsmiljøer, vi skaber, og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Her kan du få en præsentation af [Læringsblomsten](#)

Læringsblomsten findes også i en papirudgave, som du kan se et eksemplar af, hvis du henvender dig til personalet i vores dagtilbud.

Vi anvender blandt andet Læringsblomsten, når vi arbejder med *Miniprojekter* og *Praksisfortællinger*. Læringsblomsten giver os et overblik, når vi skal forholde os til læreplanens 6 indholdstemaer, samt de 12 mål for sammenhængen mellem de pædagogiske læringsmiljøer og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Temaer og mål er fastlagt via lovgivningen, og således fælles for alle dagtilbud i landet.

Hvis du vil vide mere om, hvordan personale og bestyrelser er blevet klædt på til at styrke arbejdet med pædagogisk læreplanlægning, kan du finde yderligere information på [Faaborg-Midtfyn Kommunes hjemmeside](#)

Hvem er vi?

Børnehuset Oasen og Børnehaven Eventyrhuset er en del af Tre Ege Skolen, som er en landsbyordning. Begrebet "landsbyordning" betyder, at en folkeskole med SFO og et dagtilbud har fælles skoleleder og fælles bestyrelse. Fælles leder og fælles bestyrelse giver mulighed for at styrke lokalområdet og arbejde ud fra et fælles værdigrundlag. Vi arbejder ud fra de fælles værdier omsorg, ansvar og respekt.

Morten W. Ejlsmark er landsbyordningens skoleleder. I Børnehuset Oasen er Signe Groth Rasmussen afdelingsleder og i Børnehaven Eventyrhuset er Anja Steen afdelingsleder.

I Tre Ege har vi i 2024 igangsat en udviklingsproces, hvor vi ønsker at arbejde med og opbygge et fælles fundament og børnesyn, og hvor der er en tydelig sammenhæng med dette i vores tilgang og praksis. I denne proces finder vi inspiration fra *Nest*, hvor vi søger at tage udgangspunkt i en fællesskabende pædagogik med et fokus på fællesskabets betydning for det enkelte barns udvikling. Vi ønsker at skabe en vi-kultur, hvor vi blandt andet anser børn for at være mere ens end forskellige, og derfor bør organisere os, så børn udvikler sig i fællesskab med andre.

Dette indebærer, at vi har en fælles indstilling til, at vi aldrig bliver færdige med at øve os. Derfor skal den pædagogiske læreplan også læses med dette perspektiv – at vi er en personalegruppe, der er på øvebane, og det vil vi blive ved med at være.

Vi lægger vægt på at skabe et omsorgsfuldt miljø i vores børnehuse, hvor børn kan trives og udvikle sig med hver deres betingelser. For at skabe de bedste muligheder for dette, så er hverdagen planlagt, og aktiviteter og måltider foregår i mindre og overskuelige grupper.

Som Landsbyordning er vi optaget af at skabe sammenhæng i barnets liv, hvormed vi har et styrket fokus på overgangene fra vuggestue til børnehave og ligeledes fra børnehave til skole. Derfor arbejder vi tæt sammen gennem året på tværs af vuggestue, børnehave og skole.

Børnehuset Oasen er en integreret institution bestående af vuggestue og børnehave.

Vi har en normering på 12 vuggestuebørn og har typisk indskrevet op til 45 børnehavebørn.

Børnehaven kan over tid blive normeret op til 70 børnehavebørn.

Børnehaven Eventyrhuset har en normering på 53 børnehavebørn.

Begge børnehuset har nogle fantastiske fysiske rammer både inde og ude, der skaber rum til alsidig leg og læring.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Her beskriver vi, hvordan de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag kommer til udtryk hos os. De øvrige fire elementer i det pædagogiske grundlag skal fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan, så dem kan du læse mere om i de følgende afsnit.

Børnesyn, dannelse og børneperspektiv

I Tre Ege er vi optagede af samspillet mellem individet og det sociale fællesskab. Vi mener, at det er gennem relationen, samtalen og fortællingen, at barnets virkelighed konstrueres. Det kræver af de voksne, at de aktivt arbejder med deres relationskompetence, så børnene mødes af voksne, der stimulerer og skaber forudsætninger for, at barnets forståelse af sin egen person i fællesskabet er betydningsfuld og værdsat.

Relationen mellem det pædagogiske personale og børnene bygger på ligeværd, forståelse og indlevelse, som udvikler barnets selvstændighed og giver mulighed for medbestemmelse og understøtter barnets udvikling af empati.

Vi arbejder bevidst med at få øje på hvert enkelt barns perspektiver. Dette fremmes bl.a. andet ved vores faste arbejde i mindre grupper, hvor den voksne får en tættere relation til det enkelte barn, og børnene lettere kan komme til orde og give sit perspektiv til kende.

Leg, læring og børnefællesskaber

Læringsmiljøet skal understøtte børns lyst til at lege, udforske og eksperimentere socialt med andre børn. Via leg lærer børn forskellige sociale omgangsformer, der er væsentlige for at kunne begå sig i livet mennesker imellem; såsom at forhandle, indgå kompromisser og at løse konflikter.

Det er naturligt, at der opstår følelsesmæssige konflikter og uoverensstemmelser i børnegruppen. Det pædagogiske personale går aktivt ind i at hjælpe børnene med at håndtere disse situationer,

ved at sætte ord på og kropsligt afspejle situationens karakter for hvert enkelt barn. Det er væsentligt, at børnene lærer at aflæse både glæde, vrede, frustration og ked-af-det-hed, for at udvikle empati og rummelighed over for andre. På sigt vil det give børnene kompetencerne til at kunne løse konflikter selv og finde handlemuligheder sammen i børnegruppen.

I Tre Ege arbejder vi med indretning af mangfoldige, kreative og aktive legemiljøer, hvilket for eksempel kan være små rum i rummet, indbydende legetøj, der matcher omgivelserne såsom en kasse biler ved siden af et biltæppe, med inspirerende billeder på væggen, samt legemiljøer, der stimulerer krop og sanser.

Vi har fokus på at udforske omgivelserne i vores børnehuse set ud fra barnets perspektiv, hvad oplever det pædagogiske personale, når vi selv går ned i øjenhøjde med børnene? Hvilke ideer og tanker dukker der op hos personalet, hvis vi forsøger at sætte os i børnenes sted? Dette mener vi er et kontinuerligt fokus, der er væsentligt hele tiden at have for øje.

Vi mener også det er vigtigt at se på, om omgivelserne giver de rette stimuli til børnenes leg, skal vi "skrue" op eller ned for stimuli? Er der auditiv- og visuelstøj i rummet? Er omgivelserne i børnehuse overvældende, tilpas eller uden tilstrækkelig stimuli? Vi er opmærksomme på at børn er forskellige og har forskellige behov og interesser. Det er vigtigt, at vi er opmærksomme på at skabe gode stimulerende legemiljøer, der tilgodeser alle børn.

Det pædagogiske personale har en vigtig rolle ift. at understøtte børnenes leg. Den voksne kan hjælpe til at rammesætte legen, udvikle og inspirere til nye lege, samt støtte de børn, der har svært ved at indgå i legen. Det kræver tid og rum at hjælpe børn ind i leg og vi vil gerne fremadrettet blive endnu bedre til at fordele opgaverne mellem det pædagogiske personale, så der lægges ekstra fokus på rollefordelingen. Vi mener, det er vigtigt at de voksne har interesse for børnenes legeindhold, hvad der optager børnene, og at de voksne tager udgangspunkt i børnenes interesser og motivation.

Det er personalets ansvar hvordan legefællesskaberne blandt børnene udvikler sig. Den voksne kan ved at deltage aktivt i legen skabe rammerne for at børnene kan afprøve nye roller og dreje legen i en udviklende og positiv retning.

Vi arbejder i små grupper, dette oplever vi skaber øget deltagelsesmulighed for det enkelte barn, mere nærvær fra den voksne samt en mulighed for at børnene kan øge deres selvtillid i forskellige legemiljøer, som de kan tage med sig til det store fællesskab på stuen, legepladsen etc.

Vi arbejder hele tiden med at udvikle vores *Børnesyn*, samt syn på *Dannelse og børneperspektiv*, *Leg, Læring og Børnefællesskaber*. Efterhånden som vi arbejder med elementerne i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan de fem elementer bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene.

Praksisfortælling – Omstrukturering i Eventyrhuset – Januar 2024

Indledning – begyndelse

Denne praksisfortælling foregår i Børnehaven Eventyrhuset. Personalet, børn og afdelingsleder er med i fortællingen.

Hændelse– handlingsforløb

I efteråret 2023 oplever personalet i Eventyrhuset frustrationer, da de har det svært at imødekomme børnenes behov og arbejde tilfredsstillende med kerneopgaven i den eksisterende struktur i huset. Huset er på dette tidspunkt delt i to stuer med ca. 26 børn på hver stue.

Afdelingslederen lægger mærke til, hvordan personalet lukker sig om sig selv, og hvordan de kæmper med det store antal børn på stuerne, og hvor svært de har ved at se, hvordan de kan imødekomme alle børnenes individuelle behov.

Det er også tydeligt at se, hvor hårdt personalet arbejder for at klare de opgaver, de står overfor. Det bemærkes også, at børnene løber rundt på stuerne, og der mangler det nødvendige nærvær og overblik for at kunne give hvert enkelt barn den opmærksomhed, det fortjener.

De fleste legesituationer finder sted ved bordene, hvor der til tider er mange børn omkring. På samme tid er der også ofte kun få børn, der sidder ved de andre borde og leger, mens resten løber rundt, hvilket bidrager til en betydelig støj og uro.

Afslutning

Efter omstruktureringen til tre stuer, bemærker afdelingslederen en markant forandring. Allerede efter en uge, er der kommet mere ro på stuerne. Legen foregår lige så ofte i små grupper på gulvet, og der hersker en behagelig stemning med en betydeligt større følelse af ro. Der er ingen børn, der løber rundt, hvilket bidrager til en mere harmonisk atmosfære.

Personalet synes også at være mere tilbøjelige til at dele deres succeser og være opmærksomme på, hvor meget det enkelte barn har udviklet sig. De kommer oftere og deler, hvad der lykkes for dem, og hvordan de har observeret fremgang hos det enkelte barn.

Analyse og fortolkning

Hvad er barneperspektivet i fortællingen?

Med færre børn på stuen, vil børnene opleve bedre muligheder for fordybelse uden konstante afbrydelser fra børn, der løber igennem deres leg.

De vil kunne nyde en roligere atmosfære på stuen, hvilket er gavnligt for deres trivsel.

Børnene har også givet udtryk med deres adfærd, at de har følt sig overvældede i strukturen med 2 stuer, hvor der har været meget løben rundt, og hvor der har været begrænset fordybelse af legen.

I den nuværende struktur med 3 stuer, giver det også mulighed for, at de har en voksen tæt på, hvilket kan hjælpe med at skabe gode relationer mellem de voksne og børnene og børnene imellem.

Børnene er fordelt fra ca. 7.30 på de tre stuer, med en voksen på hver stue til at tage imod om morgenen. På gulvet ses en gruppe drenge, der ligger og dykker ned i fantasiverden med biler og

lastbiler. Deres glade latter fylder rummet, mens de skaber deres egne eventyr på biltæppet. På en anden stue sidder nogle børn fordybet i deres tegninger og farvelægger kopitegninger. Deres koncentration er tydelig, og de udforsker farver og former med stor entusiasme. På den tredje stue leger nogle piger i dukkekrogen. De giver deres fantasier frit løb og skaber små historier og dialoger mellem deres dukker.

På en stol sidder en voksen med et barn på skødet. Barnet har brug for trøst efter at have sagt farvel til sin mor. Der er ro omkring dem, og den voksne dedikerer sig fuldt ud til at skabe en tryk og omsorgsfuld atmosfære.

Det er tydeligt, at der er tid og plads til hvert enkelt barns behov og interesser. Ingen børn står utålmodige og venter på opmærksomhed, da personalet formår at skabe en atmosfære, hvor alle føler sig set, hørt og værdsat.

Hvad er voksenperspektivet i fortællingen?

Medarbejderne føler sig udfordret af den eksisterende struktur, hvor det er svært at imødekomme alle børns behov. Det er svært at skabe optimale rammer og trygge omgivelser for børnene.

Medarbejderne forstår vigtigheden af at kunne følge hvert barn tættere og tidligt opfange eventuelle udfordringer eller behov for støtte.

Desuden ser de fordelene ved at skabe muligheder for mere individuel tilpasning af aktivitet og indsats samt for bedre sociale interaktioner og venskaber blandt børnene.

Medarbejderperspektivet er således præget af ønsket om at skabe et bedre arbejdsmiljø, hvor de føler sig i stand til at levere den bedst mulige omsorg og støtte til børnene, samtidig med at de selv trives og arbejder mere effektivt sammen.

Omstruktureringen er også med til at give en mere individuel opmærksomhed på børn, hvor det er nemmere at arbejde med de indsats og tiltag, der er på det enkelte barn, hvilket er vigtigt for trivsel og udviklingen. Det giver bedre overskud for personalet at kunne observere og følge op på, hvordan det enkelte barn udvikler sig og trives, fordi personalet kan følge børnene på nært hold, da man skal forholde sig til færre børn.

Sammenfatning

Det er vigtigt, at relationen mellem medarbejderne og børnene er gode for børnenes trivsel, udvikling og læring. Det betyder, at rummet skal være præget af tillid, respekt og omsorg for hvert enkelt barn. Hvilket gør det mere overskueligt med færre børn pr. stue.

De fysiske omgivelser og de pædagogiske principper går hånd i hånd for at skabe et miljø, der er optimalt for barnets liv i institutionen. Med færre børn pr. stue, er der mulighed for at give mere individuel opmærksomhed og skræddersyede læringsmiljøer til hvert barn. Hvor personalet kan imødekomme hver enkelt barns behov, og personalet kan fokusere på at understøtte den enkeltes fremgang og udvikling mere effektivt.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Her beskriver vi, hvordan vi hele dagen skaber et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

I Tre Ege ønsker vi at tilstræbe os, at børnene er aktive medskabere af deres eget liv og deres egen læring, og det er en forudsætning, at læringen sker i en helhed og giver mening for det enkelte barn.

Vi lægger vægt på, at vi i vores pædagogiske praksis tænker i positionering. Vi kan som voksne gå foran og vise børnene verden, vi kan gå ved siden af og undersøge verden sammen med børnene eller vi kan gå bagved og følge børnenes spor og være nysgerrige på og aktivt deltagende i det, der fanger børnenes interesser.

Det er vores fokus at skabe miljøer og rammer, der opmuntrer og inspirerer til barnets udvikling. Blandt andet ved at være nærværende og tænke i indretning af de fysiske rammer. Læringsmiljøet skal være indbydende og skabe nysgerrighed og engagement.

Vi anvender visuelle støttemidler i form af piktogrammer, der understøtter hvad vi skal. Eksempelvis benyttes et billede af maling og pensel, når børnene skal male. Ydermere anvender vi time-timer som er en tidsindikator for, hvor længe en aktivitet varer. Dette er en god hjælp for alle børn men særligt for børn, der kan have overbliksvanskeligheder. Visuelle støttemidler understøtter barnets evne til at fastholde forståelsen af, hvad der skal ske og forventes af barnet.

Det er vores intention at vi skal tilbyde et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø hele dagen igennem, hvilket sætter krav til en definition af de forskellige læringsmiljøer, før vi kan undersøge hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske læringsmiljø på. Vi må altid tage hensyn til barnets alder, interesse, overskud og udviklingsniveau. Og ikke mindst på hvilket område vi søger at skabe læring og udvikling.

Praksis planlægges med udgangspunkt i den pædagogiske læreplan, og børnene inddrages stuevis i mindre grupper, der tilgodeser hvert enkelt barns behov og mulighed for udvikling i de relationer, det er i samspil med.

En væsentlig del af fundamentet for Tre Eges måde at skabe et trygt og stimulerende læringsmiljø på, er arbejdet med mindre børnegrupper. Vi arbejder planlagt og organiseret med små børnegrupper. Pædagogerne har alle skemalagt tid til individuel forberedelse, der giver mulighed for, at der udarbejdes didaktiske overvejelser og aktivitetsplaner for børnegrupperne. Udviklingen af strukturen med de små børnegrupper er bl.a. inspireret af Ole Henrik Hansens fokus på vigtigheden af nærheden til det enkelte barn.

Herunder ser I en illustration – Læringsmiljø-modellen. Den viser, hvilke elementer der tilsammen udgør det pædagogiske læringsmiljø: De daglige rutiner, vokseninitierede aktiviteter og børnekultur – holdt sammen af lege og fællesskaber.

Vi arbejder hele tiden med at udvikle vores *Pædagogiske Læringsmiljø*. Efterhånden som vi arbejder med læringsmiljøet i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan vi udvikler læringsmiljøet i vores hverdag sammen med børnene.

Praksisfortælling – Indretning af læringsmiljøer i Eventyrhuset – Januar 2024

Indledning – begyndelse

Personalet fra de tre stuer i Eventyrhuset er i gang med at indrette stuerne og skabe læringsmiljøer til gavn for børnene og kerneopgaven.

Hændelse– handlingsforløb

På de tre stuer arbejdes der aktivt med at skabe læringsmiljøer, der understøtter børnenes udvikling og trivsel.

Indretningen af stuerne er planlagt for at tilbyde et stimulerende og inspirerende miljø for børnene, hvor der er mulighed for fordybelse af leg og kreative aktiviteter, og hvor der er plads til at bevæge sig frit rundt og udforske lige den aktivitet eller leg, barnet har lyst til.

På stuerne arbejdes der med piktogrammer, som repræsenterer forskellige aktiviteter i børnehaven. Der er piktogram for ugedage, måned og årstider. Der er piktogrammer for hvilken plads det enkelte barn har, når det skal spise. Ud fra aktivitetsplanen er der også aktiviteter som foregår i grupper, hvor børnene vises med billede af, hvilken aktivitet det skal være på.

Ligeledes bliver der arbejdet med at skabe rum i rummet ved at bruge rumdeler, skærme og andre reoler for at skabe små selvstændige legemiljøer til fordybelse af rolleleg og konstruktionslege eller blot at få ro til at læse i en bog.

Afslutning

Der er skabt forskellige rum, der hver især tilbyder forskellige typer af leg og læring. Der er rum til rolleleg, der er plads til fordybelse af konstruktionsleg, som både kan foregå ved et bord, men også på gulvet. Der er indrettet et læsehjørne med bøger.

På den ene stue er der et rundt gulvtæppe, som er med til at hjælpe børnene til at afgrænse deres leg til at foregå lige der på gulvtæppet. Der sidder tre drenge på gulvtæppet og leger med magneter. Børnene er dybt engageret i legen og udforsker magneterne med stor nysgerrighed. De

to drenge leger sammen, den tredje vil gerne være med men har ikke helt forstået de sociale spilleregler endnu. Drengen begynder at bygge på det de to andre drenge bygger på. De bliver sure og siger til drengen, at han ikke må være med. Den voksne hjælper drengen til at bygge med noget selv, og drengen finder inspiration fra de to andre drenge. Drengen bliver meget optaget af at bygge med magneter og leger parallel leg med de to andre drenge. De to andre drenge accepterer, at den tredje dreng sidder ved siden af og leger.

Gennem oprettelse af læringsmiljøer er der skabt en struktur, der understøtter udviklingen af forskellige kompetencer hos børnene. Disse miljøer er designet med det formål at afgrænse legen og skabe rammer, der fremmer ro og fordybelse.

Ved at tilbyde specifikke læringsmiljøer, kan vi tydeligt se hos børnene, at der er mere plads til fordybelse og koncentration omkring deres leg. Der er plads til, at flere kan deltage, parallelt eller sammen. Det giver dem en følelse af forudsigelighed og sikkerhed, da de ved, hvad de kan forvente i hvert miljø.

Den klare struktur og opdeling af miljøerne giver ikke kun ro og fordybelse, men også en følelse af tryghed og mulighed for udvikling og trivsel.

Analyse og fortolkning

Hvad er barneperspektivet i fortællingen?

For barnets perspektiv er det vigtigt at der tilbydes forskellige typer af leg og læring. Hvor der er rum, der er indrettet med børnenes behov med øje for udvikling inden for nærmeste udviklingszone.

Det enkelte barn vil opleve at have mulighed for at blive stimuleret i det udviklingstrin, det er på. Der er plads til individuel fordybelse og samarbejde med andre børn i en leg.

Hvad er voksenperspektivet i fortællingen?

Personales perspektiv i indretningen af læringsmiljøer, er at skabe et stimulerende og støttende miljø, der fremmer børnenes læring, udvikling og trivsel. Dette indebærer at tage hensyn til forskellige faktorer, herunder børnenes alder, interesser, behov og udviklingsstadier samt at skabe læringsmiljøer med inklusion for øje.

Personalets indretning af stuerne, viser at de har en forståelse for børnenes behov, at der er en respekt for individuelle behov, og at de vil støtte det enkelte barns trivsel, læring og udvikling på bedste mulig vis.

Sammenfatning

I praksisfortællingen om indretning af læringsmiljøet ses det, at børnene vil udvikle sig inden for nærmeste udviklingszone. Dette understøttes blandt andet gennem brugen af visuel guidning, som hjælper barnet med at forstå og navigere i miljøet.

Personalets mål med at bruge visuel guidning er, at børnene gradvist vil blive mere selvhjulpne og mindre afhængige af voksenstøtte.

Der ses også en god støtte i at rummene er delt op med skærme, så der er små rum at fordybe sig i. Det ser vi, at børnene benytter sig af, for at få ro til at koncentrere sig om den leg, de er i gang med.

Om det er rolleleg eller konstruktionsleg, så er der plads til fordybelse, når rummet er delt op, som det er blevet gjort på de enkelte stuer.

Fremadrettet vil der blive lagt vægt på at forsætte med at bruge visuelle hjælpemidler for at styrke barnets selvstændighed og minimere behovet for voksenstøtte i lærings- og udviklingsopgaverne.

Derudover vil der også fremadrettet blive set på indretning af læringsmiljøerne, og de vil ændre sig efter børnenes udvikling og behov.

Det næste vi skal drøfte og arbejde med, er om der skal tilbydes de samme læringsmiljøer på alle 3 stuer, eller om man kan besøge hinandens stuer.

Der skabes og udvikles på flere af sådanne miljøer til gavn for alle børn og deres forskellige udviklingstrin.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Forældre og dagtilbuddet har et fælles ansvar for barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse. Det er essentielt for barnets trivsel og udvikling, at der er et fokus på sammenhæng mellem hjemmet og institutionen.

Vi starter forældresamarbejdet med en opstartssamtale i institutionen. Forældrene og en pædagog fra den stue, hvor barnet skal gå, er med til opstartsmødet. Her forventningsafstemmer vi med hinanden, hvor der bliver delt vigtige informationer om forhold i barnets liv samt informationer om det fællesskab, som barnet bliver en del af hos os i Tre Ege.

Vi taler med forældrene om, at deres barn nu bliver en del af et større børnefællesskab, og hvordan vi sammen kan understøtte barnets kompetencer i at indgå i dette.

Vi kommunikerer løbende med forældrene om relevant information, der kan have indflydelse på barnets trivsel. Vi skriver ugebrev og vedhæfter billeder til forældrene digitalt på Aula. Det kan danne grundlag for samtaler mellem forældrene og deres børn derhjemme.

Den samme kommunikation forventer vi også foregår den anden vej, så vi får vigtige informationer omkring barnets liv i hjemmet, der også er vigtige for os at kunne støtte barnet i, når det er i dagtilbud.

I vores samarbejde med forældrene afholdes der løbende forældresamtaler efter behov.

Vi arbejder hele tiden med udvikle vores *Samarbejde med forældre om børns læring*. Efterhånden som vi arbejder med dette i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan samarbejdet med forældrene er med til at sikre trivsel, læring, udvikling og dannelse for børnene.

Miniprojekt - Familiehuse – Januar 2024

Personalets udviklingsfokus

Hvordan kan vi, som pædagogisk personale skabe mere sammenhæng/samhørighed/tryghed for det vuggestuebarn i mellem hjem og institutionen.

Kan barnets livshistorie, fortalt i foto af familien, bidrage til mere sprogligt samspil og fremme dialogen, og styrke forståelse af identitetsdannelsen?

Miniprojektets fokus

Miniprojektet handler om at skabe sammenhæng mellem hjemmet og vuggestuelivet, hvilket består i at forældrene får udleveret et lille minihus i karton, hvorpå de klistre fotos af familien, husdyr, og hvad end familien finder betydningsfuldt for barnet.

Når husene kommer retur til vuggestuen, hænges de op i vores garderobe.

Vi vil dagligt snakke om husene med barnet, hvortil vi vil udvikle og støtte de sproglige og sociale kompetencer ved barnet. Vi vil understøtte barnets forståelse af, at forældrene er ude af øje, men ikke ude af sind.

Projektdeltagere

Alle børn, forældre og personaler i vuggestuen deltager.

Læringsblomstens temaer og mål – Børneperspektiver

Kommunikation og sprog:

Vi understøtter og udvikler sprog, der bidrager til, at barnet kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden. Vi taler om det, der sker omkring barnet og familien på planchen.

Alsidig personlig udvikling:

Vi vil skabe sammenhæng i barnets liv og derved skabe mere tryghed og genkendelighed i barnets hverdag. Vi skabe glæder og genkendelighed for barnet ved at se foto af sine forældre, søskende eller kæledyr. Dette kan skabe nysgerrighed og tryghed for barnet og dets oplevelser i verden.

Forældresamarbejde:

Vi vil skabe et godt samarbejde mellem forældre og det pædagogiske personale for at skabe sammenhæng i barnets liv på tværs af hjem og institution.

Med udgangspunkt i tryghedscirklen, ved vi, at det er vigtigt at skabe en tryk base og sikker havn for barnet. (<https://psykolog-anne.stokkebaek.dk/hvad-er-tilknytningsteori/>)

Først når tilknytning er på plads hos barnet, kan barnet udforske den nye verden.

Læringsblomstens pædagogiske grundlag, temaer og mål – Professionelt perspektiv

Vi vil gerne blive mere bevidste om vigtigheden i at skabe bro mellem hjemmet og vuggestuen. Herunder hvordan vi med dette miniprojekt støtter, opmuntrer og beroliger det lille barn, til at være adskilt for sine forældre.

Evaluering af Miniprojektet

Refleksion over praksis

Vi har oplevet stor succes med de først par fotohuse, der blev afleveret tilbage fra forældrene

Når vi viser og snakker og barnets hus, udviser barnet gensynsglæde, begejstring og kommunikerer med gestik og jubel. Men kan se, barnet føler sig forstået og tryk i relationen til de voksne på stuen.

Miniprojektet har givet os nye erfaringer i kommunikationen mellem barn og voksen, hvortil der er blevet skabt nye mødeøjeblikke og respons fra barnet.

Sammenhæng mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse

Vi kan se, at fotoplancherne har påvirket børnene i positiv retning, og vi oplever at det får skabt større sammenhæng mellem barnets to verdener.

Opfølgning

Vi evaluerer miniprojektet løbende på vores stuemøder. Vi forholder vi os til feedbacken, forældrene løbende kommer med i forhold til miniprojektet.

Evaluering med forældrene vil ske til næste forældremøde.

Desuden vil vi evaluere miniprojektet ved et fælles personalemøde med øvrige kollegaer i Oasen.

Videndeling

Ved et fælles personalemøde med øvrige kollegaer i Oasen vil erfaringer fra miniprojektet deles.

Øvrige tanker og forståelser

Miniprojektet fortsætter som en generel aktivitet i vores samarbejde med forældrene om at skabe sammenhæng mellem vuggestuebarnets hjem og institutionshverdag.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Det er vigtigt at alle børn udvikler sig og trives i dagtilbud. Derfor er der visse retningslinjer vi følger, når eller hvis vi oplever børn i udsatte positioner. Det er vores opgave at barnet har en så tryk og genkendelig hverdag som overhovedet muligt. Nedenunder kan du læse mere omkring børn i udsatte positioner.

Når vi møder børn i udsatte positioner, er det i et inkluderende miljø, hvor vi tilrettelægger aktiviteter, der arbejder med de udfordringer børn i udsatte position måtte have. Disse udfordringer kan omfatte begrænset sproglig udvikling, adfærdsmæssige udfordringer, vanskeligheder med at skabe relationer til andre børn, kognitive forsinket udvikling eller følelsesmæssige udfordringer. Vi sikrer os at skabe et miljø hvor der er plads til alle. Vi anvender forskellige metoder og tilgange, når vi arbejder med børn i udsatte positioner.

- Når det handler om børn, der har behov for at arbejde med at regulere deres adfærd, benytter vi metoder som spejling, mentalisering og anerkendelse. Disse metoder hjælper barnet med at forstå egne tanker og følelser såvel som andres og hjælper barnet med at kunne regulere sine følelser.
- I arbejdet med at opbygge relationer, arbejder vi struktureret med aktiviteter såsom rolleleg, spil, eller kreative aktiviteter, hvor barnet kan finde fælles interesse med de andre børn.
- Vi tilpasser vores sproglige aktiviteter, så de passer til det enkelte barns individuelle behov. Der bruges sproglige strategier som modellering, hvor den voksne gentager det barnet siger med korrekt grammatik og udtalelse. Der lyttes aktivt til børnene og opmuntres til videre samtale. Vi bruger udvidelse og stiller åbne spørgsmål. Vi har aktiviteter som sproglege, rim og remser, højtlesning og samtaler med tydelig struktur.
- Når vi møder børn med kognitive vanskeligheder, arbejder vi med aktiviteter, der understøtter deres specifikke vanskelighed. Det kan være en aktivitet med forskellige hukommelsespil, leg hvor vi sorterer ting, konstruktionslege, puslespil, modellervoks og andre kreative aktiviteter. Derudover bruger vi også piktogrammer og time-timer til at understøtte de børn, der har svært ved at forstå og begribe beskeder og tidsperspektiver.

Det er vigtigt, uanset hvilken baggrund eller eventuelle udfordringer det enkelte barn måtte have, at de føler sig inkluderet i de daglige aktiviteter sammen med de andre børn. Vi arbejder derfor ofte i mindre grupper, som er med til at styrke et tilhørsforhold og fællesskab. Når de deltager i de daglige aktiviteter sammen med de andre børn, har det mulighed for at observere og lære af de handlinger og adfærdsmønstre, som de andre børn udviser. Det styrker også barnets selvværd og selvtillid, når det oplever succes og anerkendelse i fællesskabet. Det er vigtigt at være sammen med de andre børn for barnets trivsel og udvikling. Det skaber en stærkere og mere inkluderende børnekultur, hvor alle børn har mulighed for at trives og lykkes.

Vores tilgang til børn i udsatte positioner er at fokusere på børnenes ressourcer og dermed understøtte succeser for børnene. Pædagogisk er det væsentligt altid at have øje for, hvad der er den bagvedliggende årsag til et barns adfærd. Nogle børn kan reagere på udfordringer og kriser ved at blive mere udadvendte eller udadreagerende, mens andre kan trække sig fra fællesskabet og blive indadvendte. Det er altid det pædagogiske personales ansvar at have øje for børnenes trivsel, udvikling og eventuelle ændringer i adfærd. Når vi observerer, at et barn har et særligt behov, indkalder vi forældrene til en samtale. Samtidig vurderer stuen, hvilke tiltag de umiddelbart kan tage for at give barnet mere opmærksomhed i forhold til barnets problemstilling.

I Faaborg-Midtfyn Kommune har vi mulighed for at inddrage forskellige tværfaglige samarbejdspartnere, såsom pædagogisk-psykologisk konsulent, tale-høre-konsulent, fysioterapeut, ergoterapeut, sundhedsplejerske og socialrådgiver. Disse faggrupper kan være med til at belyse udfordringer på en stue, i en børnegruppe eller hos et enkelt barn. Det kan være en god sparring for både personale og forældre til at se hvilken indsats, der bedst muligt kan støtte barnets udvikling og trivsel fremover.

Vi arbejder hele tiden med udvikle vores *Arbejde med børn i udsatte positioner*. Efterhånden som vi arbejder med dette i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan vi skaber et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn lige muligheder for at deltage i hverdagens fællesskaber.

Sammenhængende børneliv

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

I landsbyordningen Tre Ege finder vi det vigtigt at udvikle et omhyggeligt overgangsarbejde fra børnehave til 0. klasse. Med fokus på at styrke børnenes fællesskab og tryghed mødes vi to gange om måneden for at lave aktiviteter på tværs af kommende skolebørn og 0. klasse. Vi anser det som fundamentalt at styrke vores samarbejde mellem børnehaven og skolen, især da vi udgør en landsbyordning.

Det er vigtigt for os at arbejde på overgangen til 0. klasse, fordi vi gerne vil opnå en tryghed for børnene. At børnene bliver mere fortrolige med skolemiljøet og danne tidlige relationer til de voksne fra 0. klasse samt gode relationer børnene imellem.

I Tre Ege har vi fokus på børnenes selvstændighed og sociale kompetencer. Det er vigtigt at børnene får udviklet kompetencer til at mestre deres kommende skoleliv. Vi understøtter børnenes selvstændighed, selvhjulpethed, omsorgen for andre og det at kunne give og bede om hjælp – mærke sig selv og andre.

Vi er særligt opmærksomme på, om der er børn med særlige behov eller viden, der skal overleveres til skolen. Vi udarbejder overdragelse til skolen i samarbejde med forældrene. Det gælder for alle kommende skolebørn, at vi videreformidler vores viden og erfaringer om barnet til skolen.

Vi prioriterer god forberedelse, da det er vigtigt, at de voksne er godt forberedte, så de kan være fuldt til stede i samværet med børnene. Der udarbejdes en aktivitetsplan og et årshjul, hvor der planlægges arrangementer og aktiviteter for det kommende år. Personalet mødes i juni måned, hvor der udarbejdes en aktivitetsplan for, hvad børnene skal lave de to gange om måneden, hvor de mødes. I aktivitetsplanen tages der blandt andet udgangspunkt i årstiderne. For eksempel i september plukker vi brombær den ene gang og bager boller samt laver syltetøj af brombærrene den næste gang. Der laves også nogle små skoleopgaver. Samt der er fokus på det sociale samspil børnene imellem, hvor vi bruger Fri for Mobberi materialet. Der udarbejdes ligeledes et årshjul for de arrangementer, der sker i løbet af året for kommende FSFO børn og forældre.

I vores overgangsaktiviteter er der ikke kun fokus på det sociale samvær, men også på at introducere børnene til skolemiljøet og rutinerne. Dette mener vi, er med til at forberede børnene på de forventninger, de vil møde når de starter i skole.

En praksisfortælling fra vores samarbejdet i skoleåret 23/24. Mens vejret var til det mødtes vi i bakkelunden, som er et sted med træer og bakker. Da vi ankom til stedet fik børnene plads til fri leg med hinanden. At de den gensynsglæde, der lyste i børnenes øjne, da de mødtes igen efter en sommerferie, var skønt. Der blev udforsket og skabt legeuniverser på tværs af alder, og vi voksne havde svært ved at skulle afbryde dem for at lave de aktiviteter, vi havde bestemt. Undervejs i legen og samværet kunne vi tydeligt se, hvordan børnene styrkede deres relationer og opbyggede tillid til hinanden igen. Imens børnene legede, var de voksne tilstede for at tilbyde støtte og guidning efter behov. Med vores overgangsarbejde var vores mål at fremme et stærkt sammenhold og skabe et trygt miljø, hvor børnene følte sig inkluderede og velkomne. Dette er med til at mindske usikkerhed og styrke børnenes start i FSFO og senere deres start i 0. klasse.

Vi synes, at vi lykkes med vores overgangsarbejde, da vi kan se, at vores indsats har en positiv indvirkning på børnenes sociale og følelsesmæssige udvikling. Det at skolen ikke er så fremmed og at børnene kender nogle voksne fra skolen, gør at børnene udviser mere tryghed, når de starter i FSFO og senere i 0. klasse.

Organiseringen og arbejdet med de yngste børnehavebørn

I Faaborg-Midtfyn Kommune har kommunalbestyrelsen truffet beslutning om at fastholde den nuværende aldersgrænse for børnehave på 2 år og 11 måneder, og at børnehavebørn pr. 1. januar 2024 sikres vuggestuenormering indtil den 1. i måneden efter de er fyldt 3 år.

For at sikre vuggestuenormeringen for børnehavebørnene i alderen op til 3 år og 1 måneder, har vi i Tre Ege et særligt fokus på at positionere i forhold til dem. Det vil sige, at der hele tiden er en personale, der er tæt på barnet og støtter det. Om formiddagen er børnene i aktivitetsgrupper. Her samler vi de yngste børn i en gruppe, der kan være kombineret med ældre børn, som kan være med til at understøtte de yngste børnehavebørns interaktionsbehov, hvormed deres kompetencer i at indgå i en børnehavehverdag udvikles.

Vi arbejder hele tiden med at bidrage til et *Sammenhængende børneliv*. Efterhånden som vi arbejder med dette i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan vi sikrer sammenhæng i børnenes liv og læring, i overgangene mellem hjem, dagtilbud og skoler, samt hvordan vi tilrettelægger vores pædagogiske læringsmiljø for såvel de yngste som de ældste børn, så det skaber sammenhæng mellem dagpleje/vuggestue og børnehave samt mellem børnehave og forårs-SFO/børnehaveklassen.

Praksisfortælling - Overgang til børnehave – December 2023

Indledning – begyndelse

Carl starter i børnehave om en måned, og er derfor på besøg med en pædagog fra vuggestuen tre formiddage om ugen. Vi vil gerne skabe de bedste forudsætninger for en nem og glidende overgang, hvor Carl får mulighed for at "snuse" til børnehavelivet og lære de nye børn og voksne at kende i et roligt og trygt tempo. I alle typer overgange er det vigtigt at skabe en oplevelse af sammenhæng, tryghed og trivsel hos barnet. Oasen er en integreret daginstitution, hvilket giver os mulighed for et tiltag som dette med ugentlige besøg forud for egentlig opstart i børnehaven.

Hændelse– handlingsforløb

”Carl leger med biler i børnehaven med 5 andre børn samt en pædagog fra børnehaven og en pædagog fra vuggestuen. Carl fortæller, at han skal på wc og henvender sig til pædagogen fra børnehaven for at få hjælp. Pædagogen fra børnehaven hjælper Carl”.

Afslutning

Efter nogle besøg i børnehaven beder Carl nu pædagogen fra børnehaven om hjælp til at komme på wc fremfor pædagogen fra vuggestuen.

Analyse og fortolkning

Carl har ved besøg i børnehaven med en kendt voksen fra vuggestuen fået muligheden for etablere tilknytning til børnehavepædagogen under forudsætninger, hvor han er tryk i relationen. Da Carl beder om hjælp til toiletbesøg ved pædagogen fra børnehaven fremfor den kendte voksne fra vuggestuen, må det anses som et udtryk for, at han har fået etableret så tryk en relation til børnehavepædagogen, at han nu har tillid til at gå til hende, og hun kan begynde at være den støttende faktor i hans liv.

Pædagogerne har i fællesskab skabt et læringsmiljø, der understøtter en tryk sammenhæng mellem vuggestuen og børnehaven for Carl, hvor der tages udgangspunkt i hans perspektiv og behov.

Sammenfatning

Alle børn skal opleve helhed i deres liv. En tryk overgang fra vuggestue til børnehave som eksemplet ovenfor beskriver, er med til at skabe et sammenhængende børneliv.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Som Landsbyordning har begge børnehuse en nær tilknytning til vores skoler Afd. Ryslinge og Afd. Kværndrup, hvilket giver os gode fordele i at kunne benytte deres faciliteter og rammer.

I Oasen går børnehaven og vuggestuen jævnligt på tur i nærmiljøet, hvor vi benytter byens stisystemer, besøger Mågevejens legeplads, går på tur til Bakkelunden og ”Hullet”.

Desuden deltager Oasen årligt ved Kværndrup Ugens forskellige arrangementer. Herunder holder vi åbent hus i Oasen for byens borgere, udstiller vores kunst ved en fernisering i Borgerforeningen samt leger med byens øvrige børn ved Store Legedag.

Op mod jul nyder vi også godt af at blive inviteret til æbleskiver i Bakkelunden af byens Borgerforening. Her mødes vi igen med byens andre børn til bevægelse, leg og hygge.

Vi arbejder hele tiden med *Inddragelse af lokalsamfundet*. Efterhånden som vi arbejder med dette i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan vi inddrager lokalsamfundet i arbejdet med at skabe trygge og udviklende læringsmiljøer for børnene.

Praksisfortælling – Lucia – December 2023

Indledning – begyndelse

De ældste børn fra Børnehuset Oasen skal gå lucia i forsamlingshuset i Kværndrup.

Hændelse– handlingsforløb

Traditionstro skal de ældste børn i børnehaven øve Lucia og vise dette til forældre og søskende til julefest i børnehaven samt i byens forsamlingshus for seniorborgerne til deres julearrangement.

En tradition, som alle børn glæder sig til, er meget spændte på og har høje forventninger til.

Børnegruppen er spændte, der er højt humør og store forventninger. Generalprøven går godt. Børnegruppen synger højt, går flot på række i deres hvide tøj.

Luciabruden skal vælges, og både drenge og piger byder ind med at ville være den, som skal gå forrest med lyskransen i håret.

Astrid bliver udvalgt til at være luciabrud. Vores pædagogiske overvejelser omkring valget af hende, var at hun har gennemgået en stor personlig udvikling gennem det seneste år. Før var hun en stille og indadvendt pige, som ikke brød sig om det ukendte. Nu er hun blevet selvsikker og hviler i sig selv, og vi ville gerne give hende æren af at være den ”udvalgte”, og vise hende tilliden til, at hun ville kunne klare det.

En pædagog trak hende en dag til side og spurgte hende, om hun havde lyst, Hun smilede og sagde, at det vidste hun ikke lige. Hun fik betænkningstid hjemme sammen med forældrene og kom stolt et par dage senere og sagde, at det ville hun gerne.

Da vi nævner hendes navn foran de andre børn, bliver hun først lidt genert, men derefter smiler og nikker hun forsigtigt.

Nu skal hun så være i fokus sammen med resten af børnegruppen, mens forældre, søskende og byens seniorborgere kigger på.

Afslutning

Om eftermiddagen går børnegruppen afsted til forsamlingshuset i byen. 4 forældre er med som hjælpere. Alle børn udviser glæde, de synger og er spændte og glæder sig sammen.

Astrid er glad, smiler og synger højt.

Formanden for Seniorklubben byder os velkommen i Forsamlingshuset, og fortæller og bliver rørt over, at vi år efter år går Lucia og bringer dem traditionsrige glæder.

Der klædes om, redes hår og øves en sidste gang. Børnene udviser stor koncentration og er spændte.

Alle de deltagende børns forældre, er nu kommet for også at se deres børn gå Lucia. Forældrene har taget opstilling bagest i salen og står nu stolte og spændte og venter.

Døren går op, og børnene begynder at synge Luciasangen, imens de stille og roligt går ind i salen, hvor der sidder ca. 100 seniorborgere med store forventningsfulde smil på læben. Efter Luciasangen synger børnene 2 sange mere, inden de går ud igen, alt imens de modtager store klapsalver.

Der klædes om til alm. tøj og derefter kommer 2 damer fra Seniorklubbens bestyrelse og deler slikposer ud til børnene som tak for, at de kom og sang så flot for dem.

Alle børn, forældre og pædagoger går herefter stolte og glædesfyldte hjem.

Analyse og fortolkning

Hvad er barneperspektivet i fortællingen?

Børnegruppen øver tålmodigt med interesse og engagement. De øver for, at kunne mestre aktiviteten selv.

Alle børn har glædet sig og set frem til denne begivenhed i lang tid. Det der kendetegner børnenes oplevelser er, tålmodighed, fællesskab, glæde og interesse. Børnegruppen er indlevende, nysgerrige og de har lyst samt motivation for at være en del af fællesskabet.

Astrid viser, at hun har gennemgået en stor personlig udvikling idet hun nu kan gå forrest og være i fokus sammen med resten af børnegruppen.

Hvad er voksenperspektivet i fortællingen?

Gennem aktivitetens forløb, går den voksne foran, ved siden af og bagved.

Den voksne starter med at gå foran, for at vise vejen for børnegruppen, når den voksne gør dette er der et udviklingspotentiale tilstede, idet børnegruppen efter øvelse og gentagelser kan mestre

aktiviteten selv. Dernæst går den voksne ved siden af. Hun er dermed aktiv deltagende, et forbillede/rollemodel for børnene, men også observerende og klar til at gribe ind, hvis dette bliver nødvendigt. Til slut, går den voksne bagved, børnegruppen mestre dermed aktiviteten selv.

Gennem hele forløbet er den voksne aktiv deltagende, engageret og motiveret samt udviser glæde og begejstring. Med indlevende voksne er dette er med til at skabe aktiv deltagelse, udholdenhed, motivation og engagement for børnene.

De pædagogiske mål og værdier for dette forløb, er at processen bliver en god oplevelse for alle børn. Gennem forløbet er målet, at alle børn er en del af et inkluderende børnefællesskab, hvor glæde, fællesskab og det fælles tredje er centralt, samt at børnegruppen med øvelse og gentagelse, kan mestre aktiviteten.

Sammenfatning

Børnenes sociale kompetencer er centrale i denne aktivitet. I det børnegruppen er sammen om et fælles tredje i et inkluderende børnefællesskab.

Dertil er **krop, sanser og bevægelse** central når børnene skal afpasse deres tempo til andres, holde afstand, holde på lys, følge rækken, gå til forsamlingshuset, styre stemmeleje, så der synges og ikke råbes.

Børnenes alsidige personlige udvikling er også central, når barnet oplever at have mod på livet, samt erfaringer med sociale positioner og demokratiske processer, som f.eks. når barnet lærer at acceptere deres plads i Luciaoptøget.

Børnegruppen skal gennem øvelse og gentagelse, mestre aktiviteten mens den voksne går "ved siden af" og "bagved". Den voksne skal skabe motivation, engagement og udvise aktiv deltagelse for at støtte hvert enkelt barn.

Den voksne skal skabe en proces, der kan medvirke til at børnegruppen har lyst, motivation, tålmodighed og er aktiv deltagende for at mestre og gennemføre aktiviteten.

For børns udvikling og læring, er det vigtigt at vi udvikler og skaber læringsmiljøer, hvor børnegruppen opnår et kendskab til det lokalsamfund de befinder sig i samt hvilke muligheder der er i lokalsamfundet. Vi forsøger derfor at inddrage og bruge, lokalmiljøet, når vi tager på ture, i kirke, tager på legepladsen, besøger skolen, tager toget til Biblioteket i Ringe, når vi går i Brugsen og handler, når vi deltager i forskellige aktiviteter i Kværndrup ugen, og når vi arrangerer og udfører et Luciaoptog i det lokale forsamlingshus.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

I børnehuse arbejder vi løbende med at inddrage børnene i hverdagen og tage udgangspunkt i det enkeltes barns perspektiv.

I forbindelse med Tilsyn af dagtilbud udarbejdes børnemiljøvurdering kaldet ”Spørge Børge”. Børnenes svar kan give os et pejlemærke ift. barnets trivsel i dagtilbuddet. Herunder kan vi blive klogere på, hvordan barnet oplever hverdagen både i forhold til deres kammerater, de voksne og legefællesskabet.

Derudover anvender vi Fri For Mobberi materialet, hvor samtalebilleder anvendes med børnene, der kan hjælpe os med at spore os ind på børnenes fysiske og psykiske trivsel i dagtilbuddet både for den enkelte barn og for gruppen.

Børnenes udsagn og udtryk tager vi med i vores overvejelser og tilrettelæggelser af, hvordan vi organiserer den pædagogiske praksis omkring børnene.

Fysisk børnemiljø:

Vi arbejder dagligt på at skabe understøttende læringsmiljøer for børnene, ved at fokusere på individuelle behov og støtte, hvilket giver dem mulighed for en konstant udvikling.

- Der er fokus på at styrke børnenes motoriske færdigheder, både indendørs og udendørs.
- Indenfor laves der motorikbane med motoriske øvelser såsom hoppe, kravle eller balancere
- Der er forskellige finmotoriske aktiviteter, såsom kreative aktiviteter hvor der skal klippes og limes og tegnes
- På vores store legepladser har børnene mulighed for at udvikle deres motoriske færdigheder gennem aktiviteter som at klatre, gyng, rutsje og lege i sandkassen.

Æstetisk børnemiljø:

Vi understøtter børns udvikling, læring og trivsel ved at skabe rum i rummet, der skaber muligheder for forskellige lege og aktiviteter. Der lægges vægt på en visuel tilgang, hvor vi bruger piktogrammer og andet billedmateriale, der repræsenterer daglige rutiner og aktiviteter. Det er med til at skabe en forudsigelighed og tryghed for børnene ved at vi giver dem klare og tydelige forventninger til den aktivitet, de skal. Det hjælper dem med at udvikle deres selvstændighed.

- Der bruges piktogrammer for børnenes spiseplads, og hvilken aktivitet børnene skal.
- Der er billeder og symboler på legetøjkasserne for at hjælpe børnene med at kunne finde den kasse med det legetøj, de gerne vil lege med.
- Der er områder med bløde puder, der skaber et hyggeligt hjørne med plads til at slappe af.

- Der skabes rum i rummet ved hjælp af flytbare skærme og reoler, hvilket giver en fleksibilitet og tilpasning af miljøet efter børnenes behov og interesser. Der er rum til at kunne fordybe sig, der kan leges uforstyrret på biltæppe på gulvet, mens andre kan sidde ved et bord og lege med lego.

Psykisk børnemiljø:

Vi arbejder målrettet hver dag på at skabe støttende læringsmiljøer, der fokuserer på at imødekomme børnenes individuelle behov og tilbyde dem den nødvendige støtte. Vi lægger stor vægt på at anerkende og imødekomme hvert enkelt barns individuelle behov for at styrke deres udvikling, selvværd og tro på egne evner. Vi har en helhedsorienteret tilgang til børnenes trivsel og udvikling. Hvor det er vigtigt for os at arbejde forebyggende og være i tæt dialog med forældre og eksterne samarbejdspartner. Der betyder, at vi i vores dagligdag har en tæt kontakt til forældre. Forældre inviteres til samtale, hvis vi ser, et barn i mistrivsel eller på vej til at være det, så vi hurtigt kan hjælpe barnet tilbage i trivsel. Det tætte samarbejde, hvor alle kan bidrage til børnenes trivsel og udvikling, er meget vigtig for os.

- Om formiddagen arbejder vi i mindre grupper, for at give mere individuel opmærksomhed og støtte til børnene.
- Der lægges vægt på en struktureret tilgang til og at skabe gode rammer for børnene gennem aktivitets- og positioneringsplaner
- Der er gode morgenrutiner, hvor der er plads til at vinke farvel og bruge den tid, der skal til for at sige farvel. Nogen har brug for mere tid og støtte end andre - og det gives der tid til.
- Der er opmærksomhed på børn og forældres individuelle behov og følelser.

Vi har hele tiden fokus på *Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø*. Efterhånden som vi arbejder med dette i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan vi inddrager børnenes oplevelser og perspektiver, når vi løbende vurderer og udvikler kvaliteten af børnemiljøet, som en del af arbejdet med at skabe trygge og udviklende læringsmiljøer.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Som tidligere beskrevet, har vi i Faaborg-Midtfyn kommune udviklet et værktøj - *Læringsblomsten*, som hjælper os med at holde styr på de lovfastsatte temaer og mål i den pædagogiske læreplan, når vi planlægger vores hverdag med børnene og reflekterer over sammenhængen mellem de pædagogiske læringsmiljøer vi skaber og børnenes læring.

Her kan du få en præsentation af [Læringsblomsten](#)

På de følgende sider folder vi læringsblomsten ud, idet vi gennemgår læreplanens 6 indholdstemaer og de 12 mål. Under hvert tema finder du eksempler på, hvad der kendetegner de læringsmiljøer, som personalet stræber efter at skabe, samt hvad børnene skal have mulighed for at opleve i deres hverdag sammen med kammerater og personale.

I afsnittet om evalueringskultur, kan I læse mere om, hvordan vi evaluerer vores pædagogiske praksis og følger op, så vores læringsmiljøer bedst muligt understøtter børnenes brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Her kan I se nogle pejlemærker for, hvordan vi arbejder med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet *Alsidig personlig udvikling*, i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Som pædagogiske medarbejdere skaber vi miljøer

- der er præget af omsorg og tryghed samt appellerer til nysgerrighed
- der understøtter samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale samt børn imellem
- hvor alle udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden gennem leg og aktiviteter – på tværs af alder, køn, social og kulturel baggrund

Børnene i vores dagtilbud skal opleve

- at have mod på livet samt erfaringer med sociale positioner og demokratiske processer
- at være nysgerrige og føle sig trygge i verden, så de kan holde fast, prioritere og fordybe sig med tillid til egne potentialer
- at kunne engagere sig samt lege og deltage i forskellige fællesskaber, hvor de kan få hjælp til at regulere deres følelser og håndtere både med- og modgang

01-03-2024

Efterhånden som vi arbejder med temaets mål i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan arbejder med børnenes brede læring med særligt fokus på deres alsidige personlige udvikling.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Her kan I se nogle pejlemærker for, hvordan vi arbejder med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet *Social udvikling*, i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Som pædagogiske medarbejdere skaber vi miljøer

- der er inspirerende, udfordrende og foranderlige samt præget af leg og demokratiske praksisser med nærværende, vidende og nysgerrige voksne
- hvor alle er aktive medspillere og udviklere af fællesskaber i empatisk samspil med andre børn og voksne - såvel i som uden for dagtilbuddet
- hvor børnenes egne perspektiver inddrages og mødes med anerkendelse og respekt, når forskelligheder indgår som værdifulde for fællesskabet

Børnene i vores dagtilbud skal opleve

- at blive mødt, respekteret og anerkendt, som dem de er i fællesskaber, hvor de kan udtrykke deres følelser og tanker og blive forstået
- at have gode venner og værdi i sig selv, når de deltager i fælles beslutninger og dannes i mødet med det, der er anderledes end dem selv

- at tage hensyn, eksperimentere, udforske, møde modstand og forskelligheder i trygge rammer sammen med gode kammerater og hjælpsomme voksne
- at være kendte i og trygge ved lokalmiljøet samt bekendt med forskellige kulturtilbud og muligheder i området

Efterhånden som vi arbejder med temaets mål i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan vi arbejder med børnenes brede læring med særligt fokus på deres sociale udvikling.

Miniprojekt – Sociale kompetencer i overgang til formiddagsmad – Januar 2024

Personalets udviklingsfokus

Dette miniprojekt handler om, at vi ønsker at forbedre læringsmiljøet i skiftet mellem oprydning og spisning, med særlig fokus på børnenes brug af badeværelser og køleskabe i relation til at udvikle børnenes sociale kompetencer i denne sammenhæng.

Miniprojektets fokus

Brug af badeværelse og håndtering af køleskabe, madkasser og drikkedunke:

Vi oplever uro og larm på badeværelserne, hvilket øger børnenes arousal og får dem til at miste fokus. I situationen opstår ofte konflikter.

Vi oplever, at børn skubber til hinanden, smækker køleskabslågen for næsen af hinanden, spærrer vejen, smider med madkasser og drikkedunke, vælter andres ting, og vi oplever, at børnene har svært ved at finde/kende sine madkasser.

Med fokus på børnekultur og rutiner, ønsker vi at styrke børnenes evne til at tilsidesætte egne behov til fordel for fællesskabet. Vi vil fremme børnenes lyst til at hjælpe hinanden, når de skal hente deres madkasser og drikkedunke.

Vi vil lave observationer af børnenes og personalets adfærd og kommunikation i forbindelse med at madpakker og drikkedunke skal ud af og ind i køleskabene. Vi vil have særligt fokus på barnets perspektiv. Ud fra disse observationer, skriver vi praksisfortællinger (før, under og efter forløbet).

Projektdeltagere

Alle børnehavebørn på Guldsmestuen og Græshoppestuen i Oasen.

Personalet: Thea, Anne Katrine, Lina, Cecilie, Diana, Jeppe og Margit.

Forældre bliver informeret i Nyhedsbrev via Aula, og i brevet opfordres de til hjemme at støtte op om fokuspunkterne, så børnene dermed får dobbelt hjælp til at kunne mestre dette.

Læringsblomstens temaer og mål – Børneperspektiver

Social udvikling:

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte

- At alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.

Børnene oplever:

- At tage hensyn, eksperimentere, udforske, møde modstand og forskelligheder i trygge rammer, sammen med kammerater og hjælpsomme voksne.

Alsidig personlig udvikling:

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte

- At alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder, og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn, social og kulturel baggrund.

Børnene oplever:

- At have mod på livet samt erfaringer med sociale positioner og demokratiske processer.

Læringsblomstens pædagogiske grundlag, temaer og mål – Professionelt perspektiv

Som pædagogisk medarbejder skaber vi miljøer der understøtter samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale, samt børn imellem.

Det vil vi gøre ved bl.a. at:

- overholde de aftaler, vi har lavet med hinanden.
- være tydelige og vedholdende overfor børnene, omkring de nye tiltag.
- opretholde ro og nærvær.
- have fokus på ro i egen krop
- være lyttende og opmærksom på børnenes egne initiativer
- have fokus på børn i udsatte positioner, ved bl.a. at skærme dem for larm og uro.
- Vi vil sætte ord på det, som sker omkring børnene og på børnenes egne følelser og handlinger.

Vi forventer at vi ved at arbejde kontinuerligt med dette i en længere periode, vil vi kunne se en positiv forandring i børnenes måde at være sammen på i disse situationer. Vi forventer også, at det vil smitte af på deres samspil i andre sammenhænge.

Evaluering af Miniprojektet

Refleksion over praksis

November 2023.

Guldsmedestuen oplever, at det er svært at opretholde positioneringen, da der er mange børn, der har behov for støtte i disse situationer. De oplever, at mange børn løber rundt i huset, da de som personaler ikke når omkring børnene og får dem guidet og vejledt i situationen.

Det afprøves at justere planen ved at dele de eksisterende børnegrupper yderligere op, så en pædagog sætter sig med de kommende skolebørn og spiser i fællesrummet med udgangspunkt i, at det giver mere ro og mulighed for at støtte børnene.

December 2023:

På Guldsmedestuen oplever de stadig, at det er en udfordring at bevare positionerne af samme årsag som i november.

Det har givet mere ro for de 2 yngste årgange, at de store spiser i køkkenet. Der er stadig meget uro hos de store, og derfor afprøves det nu at have en blandet børnegruppe fra Guldsmedestuen siddende i køkkenet til spisning. Indtil videre har det givet mere ro.

Januar 2024:

Vi har fået lavet et positioneringsskema, som viser hvor vi hver især skal være i overgangen fra badeværelse til stuerne. Det har haft stor betydning for, at vi som personale er blevet mere rolige og fokuserede.

Dog oplever vi nu, at en del børn er forvirrede over, hvornår de må spise i køkkenet. Det giver dagligt uro, og vi kommer senere i gang med at spise.

Derfor har vi nu besluttet, at det igen kun er de ældste, der spiser i køkkenet. Nye tiltag i forhold til det, er at det nu er den samme voksne hver dag, som holder samling og spiser med de ældste. Der er lavet en rutine for hvilke elementer, der indgår i samlingen og spisningen. Dette er vist på et piktogram, som hænger på væggen, der hvor børnene sidder. Rutinen er også grundigt beskrevet med ord, så andre personaler til hver en tid vil kunne overtage.

Vi har også indført nye rutiner omkring selve spisningen og efter spisningen. Der fortælles historie eller samtaler under spisning med fokus på, at alle børn får taletid og bliver hørt. Efter maden bliver børnene siddende, indtil det er deres tur til at rejse sig og sætte deres ting i køleskabet og derefter tage tøj på. 2 voksne er klar i garderoben og guider børnene og sørger for, at de holder fokus på det de skal og ikke løber op i køkkenet. 1 voksen er tilbage på stuen med de børn, som venter på deres tur til at rejse sig. Børnene skiftes til at hjælpe med at tørre borde af.

Disse tiltag har haft positiv effekt på både de ældste børn, som spiser i køkkenet og de øvrige som spiser på stuerne.

Vi oplever nu at kunne afholde samlinger, hvor der er mere ro, og hvor børnene er opmærksomme og deltagende på en måde, hvor de tager hensyn til hinanden.

Under spisningen og når børnene er færdige med at spise, oplever vi mindre uro, og at børnene hurtigere kommer i tøjet og ud at lege.

Sammenhæng mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse

Vi ser både i overgangen fra badeværelse til stue og i samlingen og spisningen at:

- børnene er mere i ro
- børnene kender rutinen og ved, hvad de skal
- børnene er mere opmærksomme på hinanden i samtaler

Opfølgning

Vi følger dagligt op med kolleger på stuerne.

Videndeling

På personalemøderne i november, december og januar er dette miniprojekt på som punkt på dagsordenen. Her deler vi ud af vores erfaringer med projektet og retter til, hvor det er nødvendigt.

Tværfaglige samarbejdspartnere:

Når vi udarbejder indsatsplaner på børn, kan vi som et eksempel på, hvordan vi hjælper børnene med at få overblik og ro, kort beskrive, at vi har fokus på voksenpositionering, guidning og piktogrammer i bl.a. badeværelses- og køleskabssituationen.

Øvrige tanker og forståelser

For at opretholde den gode udvikling, er det essentielt, at vi bevarer fokus omkring positionering og kommunikation mellem hinanden som personale. Samtidig er det vigtigt, at vi får givet informationer omkring dagens rutiner videre til nye vikarer, så de har mulighed for at udfylde opgaven.

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Her kan I se nogle pejlemærker for, hvordan vi arbejder med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet *Kommunikation og sprog*, i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Som pædagogiske medarbejdere skaber vi miljøer

- hvor voksne anvender et nuanceret og nærværende sprog samt sikrer alles mulighed for at indgå i sproglige samspil og dialoger på tværs af alder, køn, modersmål og social baggrund
- hvor alle har adgang til såvel analoge som digitale bøger, spil og skriveredskaber, som kan anvendes med og uden voksnes hjælp
- hvor de fysiske rammer giver plads til samtaler af høj kvalitet i leg, rutiner og planlagte aktiviteter, og voksne sikrer alle lige deltagelsesmuligheder ved at gå bagved, ved siden af eller foran i samvær og aktiviteter

Børnene i vores dagtilbud skal opleve

- positive, nærværende voksne og kammerater, der justerer deres opmærksomhed i forhold til dem og kammeraterne, mens de øver sig i at spørge, lytte og tilbyde relevante svar til hinanden
- erfaringer med at sprogliggøre deres tanker og behov og at være inddraget i det sociale samvær, så de opbygger stærke relationer på tværs af alder, køn, modersmål og social baggrund
- at både kroppen, talen og skriftsproget er i brug, når vi udforsker vores ideer, relationer og fælles omverden

Efterhånden som vi arbejder med temaets mål i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan arbejder med børnenes brede læring med særligt fokus på deres kommunikation og sprog.

Miniprojekt – Sproglegeforløb Hop om bord, leg med ord

Personalets udviklingsfokus

Vi ønsker at skabe et læringsrum:

- hvor sprog indlæres via leg i et struktureret forløb over en periode af 9 uger.
- der inspirerer børnene til at være en del af fællesskabet.

Vi ønsker at se:

- om 3 årige kan bevare fokus omkring et tema, som strækker sig over 9 uger.
- Om selve materialet egner sig til 3 årige og om det er noget vi ønsker at gøre brug af igen.

Miniprojektets fokus

Med udgangspunkt i **kommunikation og sprog**, ønsker vi at skabe et læringsmiljø, hvor børnene via leg kan få kendskab til nye måder at bruge sproget på.

Vi oplever, at nogle børn er tilbageholdende i forhold til at ytre sig. De holder sig tilbage, når andre fylder mere. Vi ønsker at fremme disse børns muligheder og lyst/mod til at ytre sig/være på.

Vi ønsker at se om børnenes evne til at være opmærksomme og lytte, lettere fastholdes ved at det er et længerevarende struktureret forløb, med indbyggede rutiner.

Undervejs vil vi lave observationer på børnenes deltagelse og deres udbytte af de enkelte seancer.

Projektdeltagere

Alle 3 årige – vi starter med 9 børn, i løbet af perioden vokser gruppen til 12 børn.

Forældre er orienteret om sproglegeforløbet via info på Aula og de har fået udleveret et legehæfte, som de derhjemme kan bruge sammen med deres barn.

Forældre er ligeledes blevet opfordret til at give feedback på, hvordan/om de ser deres barns sprog udvikler sig og hvordan/om de derhjemme har benyttet sig af legehæftet.

Læringsblomstens temaer og mål – Børneperspektiver

Kommunikation og sprog

Som barn oplever jeg positive, nærværende voksne og kammerater, der justerer deres opmærksomhed i forhold til mig og kammeraterne, mens vi øver os i at spørge, lytte og tilbyde relevante svar til hinanden.

Læringsblomstens pædagogiske grundlag, temaer og mål – Professionelt perspektiv

Vi (personalet) vil overholde de aftaler/positioneringer, vi har lavet med hinanden.

- Vi vil som udgangspunkt følge det planlagte program.
- Vi vil være lyttende og opmærksom på at inddrage børnenes egne initiativer.
- Vi vil opretholde ro og nærvær. Have fokus på ro i egen krop.
- Vi vil have fokus på børn i udsatte positioner ved bl.a. at lade dem sidde hos en voksen, som guider dem.

Evaluering af Miniprojektet

Refleksion over praksis

Første halvdel af forløbet:

9 børn i gruppen. Her var der fuld fokus og alle børn var fokuserede og deltagende. Her var vi 3 voksne de fleste gange, og vi fik dokumenteret hver gang.

Sidste halvdel af forløbet:

Gruppen blev forøget og der var børn der reagerede på dette, og det skabte uro og koncentrationsbesvær.

Der var flere gange, hvor vi kun var 2 voksne, hvilket var en stor udfordring i forhold til at opretholde den nødvendig ro, som skal til for at kunne bevare fokus, både hos børn og personale.

Vi valgte at dele børnene op i 2 grupper, og gennemførte så aktiviteterne to gange hver gang. Det gav mere ro. Dog var der stadig børn, som var urolige og ukoncentrerede.

Vi fik dokumenteret i mindre omfang i denne periode, da der ofte kun var 1 personale med i aktiviteten, nu hvor vi havde delt børnene op i to grupper.

Nye forståelser og erfaringer:

For at den som har styring af forløbet/aktiviteterne, kan bevare motivation og fokus, skal vedkommende sørge for at have sat sig grundigt ind i hele materialet og herudover afsætte tid til kort forberedelse før hver enkelt seance.

Perioden på 9 uger er for lang for 3-årige. Det har været en udfordring at bevare børnenes fokus. En periode på 6 uger er mere passende.

Selve materialet er udarbejdet til 3-6 års børn i 2020 og endnu ikke afprøvet i større grad hos denne aldersgruppe – særligt de 3-årige.

Det vil være hensigtsmæssigt, at plukke ud i de forskellige aktiviteter, alt efter børnegruppens sammensætning/udvikling. F.eks. er der flere aktiviteter som er tænkt til 4-årige, som sagtens kan

bruges til 3-årige og synes børnene alligevel det er for svært, kan aktiviteterne nedjusteres, så de passer.

Forældrene var glade for den information de fik. Vi kender ikke omfanget af brugen af familiebogen i hjemmene – kun 2 meldte tilbage om, at de brugte den derhjemme. En anden gang vil vi være mere opsøgende på dette.

Sammenhæng mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse

Et fællesskab omkring Blæksprutten Basse.

De gav udtryk for at det var sjov og hyggeligt at side under "vandloftet" og kigge på fiskene.

De har ofte spurgt til om det er i dag Basse kommer. Efter forløbet er slut, spørger flere af børnene stadig efter Basse.

Selvom forløbet er slut, har vi ladet plakaterne hænge og ofte er børnene henne og samtale om det de ser på plakaterne.

Opfølgning

Undervejs i forløbet med kollega på stuen og med forældrene.

Videndeling

Dette dokument "Miniprojekt" vil blive sendt på mail til resten af personalegruppen.

Margit laver oplæg om materialet og forløbet for resten af personalegruppen på et personalemøde.

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Her kan I se nogle pejlemærker for, hvordan vi arbejder med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet *Krop, sanser og bevægelse*, i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Som pædagogiske medarbejdere skaber vi miljøer

- med plads til kropslig udfoldelse og mangfoldighed, hvor børnenes behov og initiativer følges og kropslig sundhed understøttes
- hvor der udvises glæde ved bevægelse, og voksne muliggør kropslig udfoldelse ude som inde samt sikrer plads til både store armbevægelser og ro til fordybelse
- hvor alle sanser påskønnes og udfordres, så børnene får erfaringer med kropslige fornemmelser og følelser gennem leg, rutiner og aktiviteter

Børnene i vores dagtilbud skal opleve

- at mestre overgange mellem ro og bevægelse og nyde begge dele
- at tage initiativer til leg og eksperimenter med krop og sanser samt have tillid til og glæde ved bevægelse og sansede indtryk
- at kende til og forstå deres krops funktioner og behov samt reagere hensigtsmæssigt på sanseindtryk og kroppens signaler

Efterhånden som vi arbejder med temaets mål i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan arbejder med børnenes brede læring med særligt fokus på deres kroppe, sanser og bevægelse.

Praksisfortælling – Halefange – Januar 2024

Indledning – begyndelse

1 voksen og 8 børn er på Børnehuset Oasens legeplads, hvor de har formiddagsaktivitet.

Hændelse– handlingsforløb

Børnegruppen skal lege ”regellege” – herunder halefange.

Vi går ned bagerst på legepladsen, hvor der er ro til, at aktiviteten kan forklares for børnene.

Børnene samles omkring den voksne, og reglerne for halefangelegen forklares. Børnegruppen lytter interesseret. Den voksne viser børnegruppen, hvordan man sætter halerne fast. Herefter bedes børnene om, at hjælpe hinanden med at sætte halerne på. Efter alle børn har fået sat haler på, spørger den voksne, om børnene er klar. Børnene nikker og har samtidig et kropssprog, der fortæller, at de er klar. Der bliver udpeget en fanger og legen begynder. Den voksne deltager på lige fod med børnene. Der er høj latter og store smil blandt børnene. Dem der får taget deres hale, skal vente ved skurvognen. Børnene får pulsen op samt får røde kinder. Da fangeren har fanget alle haler, udpeger den voksne en ny fanger og legen starter forfra. Den voksne trækker sig mere fra legen og observerer børnene lege.

Afslutning

Efter tre omgange, stopper vi legen. Aktiviteten afsluttes liggende på græsset. Alle børn ligger på græsset. Vi snakker om, hvad skyerne ligner, et træ, en kat, en drage. Vi slapper af og får mulighed for at mærke kroppen. Vi snakker om, hvad der sker med kroppen når man er aktive, og hvad der sker i kroppen når man slapper af.

Mikkel på 5 år siger: *”mit hjerte hopper ud fra kroppen”*

Efter et par minutter spørger den voksne Mikkel: *”Hvordan føles det nu?”*

Mikkel svarer: *”Dejligt, nu slapper jeg af”*

Analyse og fortolkning

Hvad er barneperspektivet i fortællingen?

Børnegruppen nyder at bruge deres krop og bevægelser samt nyder, at naturen danner rum for denne aktivitet, hvor der er højt til loftet og mulighed for høj arousal. Hvert enkelt barn er meget engageret og aktivt deltagende i aktiviteten.

De føler sig som en betydningsfuld deltager i legen og oplever sig selv, som en del af et inkluderende børnefællesskab, hvor leg, fællesskab og turtagning danner rammen.

Børnenes handlinger og adfærd giver udtryk for glæde, begejstring og at børnegruppen er i flow, idet de alle er fordybet og koncentreret i aktiviteten.

Børnegruppen får trænet deres opmærksomhed, idet de skal være vedholdende opmærksomme og have fokus på samme aktivitet i længere tid.

Dertil stimulerer denne aktivitet børnenes relationer til hinanden og til den voksne, idet vi er sammen om et fælles tredje, hvor alle er aktivt deltagende.

Børnegruppen får større viden og erfaring med deres egen kropsbevidsthed. Idet den voksne italesætter og indgår i dialog med børnene om, hvad der sker i kroppen, når man løber og er i bevægelse, kontra hvad der sker med kroppen, når man ligger ned og slapper af. Børnene mærker efter på egen krop og kan mærke forskel på, når de er aktive og når de er i ro.

Hvad er voksenperspektivet i fortællingen?

Denne aktivitet bidrager til at styrke børnenes evne til at kunne modtage en fælles besked, følge anvisninger og regler. Pædagogen skaber et læringsmiljø, hvor leg, aktiv deltagelse og social interaktion er i fokus.

Pædagogens fokus og mål gennem denne aktivitet, er at skabe et godt og trygt børnefællesskab, som gør børnegruppen nysgerrige på, at udfordre egne motoriske kompetencer og til at tilegne sig nye bevægelsesmønstre. Det medvirker til at udvikle kropsbevidsthed og bevægelsesglæde.

Børnegruppen spejler hinanden og bliver inspireret af hinanden samt af pædagogens aktive deltagelse og glæde ved bevægelse. Dertil er fællesskab i fokus. Alle børn skal føle sig som en del af et inkluderende børnefællesskab, hvor læring gennem leg, glæde og bevægelse er central.

Leg igennem læring er i denne aktivitet i fokus. Idet børnegruppen skal kunne følge reglerne og anvisningerne for legen, for at kunne mestre aktiviteten.

Dernæst er målet også i denne aktivitet at børnegruppen kan mestre overgange mellem ro og bevægelse og nyde begge.

Dette læringsmiljø understøtter, at børnene udforsker og eksperimenterer med forskellige måder at bruge kroppen på. Idet de i starten af aktiviteten er i høj fart og bevægelse, hvorefter de ligger på græsset, slapper af og får mulighed for, at mærke efter indeni deres krop og får dermed en større kropsbevidsthed og forståelse for dette.

Sammenfatning

Denne aktivitet rummer et stort udviklingspotentiale for at bringe forskellige kompetencer i spil.

- De sociale kompetencer når barnet indgår i fællesskab med de andre børn
- De sproglige kompetencer, når børnegruppen kommunikerer med den voksne og med hinanden
- De alsidige personlige kompetencer, når barnet tager initiativ i legen
- Krop og bevægelse idet fysisk aktivitet danner rammen for denne leg. Man skal være i bevægelse og bruge sin krop, når man skal løbe også på ujævnt underlag i form af, vand, mudder og græs. Desuden bliver øje/hånd koordinationen trænet, når fangeren skal fange og dermed tage halerne af de andre børn, mens de er i løb/fart. Grovmotorikken bliver trænet, idet børnene skal løbe, være i bevægelse og bruge kræfter.

Den voksne benytter sig af, at gå "foran" "ved siden af" og "bagved" barnet gennem aktiviteten, for at støtte børnegruppen og hvert enkelt barn.

Den voksne starter med at "gå foran", da legen præsenteres. Den voksne viser vejen og forklarer børnene om legen. Herefter deltager den voksne i aktiviteten sammen med børnene. Efterfølgende går den voksne "ved siden af". Den voksne er dermed stadig deltagende, men også observerende og klar til at gribe ind, hvis det bliver nødvendigt. Til slut går den voksne "bagved" og børnegruppen mestrer selv aktiviteten.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundenhed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Her kan I se nogle pejlemærker for, hvordan vi arbejder med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet *Natur, udeliv og science*, i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Som pædagogiske medarbejdere skaber vi miljøer

- der understøtter spontan glæde ved naturen, og hvor bæredygtige praksisser udfoldes
- hvor børnenes lyst til at udforske naturfænomener og lege med tal, former og mængdeopfattelser anerkendes og mødes relevant.
- hvor børnene får erfaringer med at genkende, undres og udtrykke sig om årsag, virkning og andre forklaringer på sammenhæng, mens voksne etablerer en bro mellem konkrete oplevelser og naturvidenskabens forståelser og begreber

Børnene i vores dagtilbud skal opleve

- glæde ved og forbundenhed med naturen samt kendskab til naturvidenskabeligt og matematisk funderede begreber og forklaringsmodeller.
- erfaringer med at observere og undersøge naturfænomener i den nære og større omverden

- begyndende forståelse for betydningen af bæredygtig udvikling samt mine muligheder for selv at bidrage

Efterhånden som vi arbejder med temaets mål i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan arbejder med børnenes brede læring med særligt fokus på natur, udeliv og science.

Praksisfortælling – Tur til søen – Maj 2023

Indledning – begyndelse

En varm forårsdag går de 8 af de ældste børnehavebørn en tur til søen sammen med 2 voksne. Vi skal ned og fange salamandre og haletudser. Børnegruppe går med stort engagement og godt humør afsted mod søen med fiskenet og spande.

Da vi når frem, er børnene ivrige efter at komme helt tæt på vandet, de skynder sig hen til broen, ligger sig på maven og kaster fiskenettene ned mod vandet. Der bliver fanget salamandere, haletudser, blade og skrald fra vandet. Dette bliver nærstuderet nede i spandene. Den voksne har en bog med, hvor vi kan læse om salamandere, haletudser, deres levemåde og udvikling, til stor interesse for børnene. Dertil fik vi nogle gode snakke om, affald, skrald og hvad der sker med naturen og havets væsner når der kommer skrald i vandet. Vi havde en hyggelig formiddag med gode dialoger og læring om dyr og affald i naturen.

På baggrund af børnenes nysgerrighed og interesse planlægger pædagogerne en aktivitet, hvor børnegruppen får mulighed for at udtrykke sig æstetisk i form af malerier af deres oplevelser på turen. Malerierne illustrerede vandet, vandtes væsner og affald i vandet.

Hændelse– handlingsforløb

Børnegruppen og de voksne har forventninger om, at de skal til søen og fange salamanderer og haletudser. Men til alles overraskelse opdager de, at der er meget skrald og affald i vandet, hvilket giver anledning til gode snakke og dialoger omkring, hvordan vi passer på naturen og naturens væsner.

Afslutning

Børnegruppen og de voksne får i fællesskab undersøgt, rørt og kigget på salamanderer og haletudser, der er blevet fanget. Ligeledes fjerner børnene skrald og affald med deres fiskenet. De er meget engagerede og optaget af, at fjerne så meget skrald som muligt.

Analyse og fortolkning

Hvad er barneperspektivet i fortællingen?

Børnegruppen er engageret, aktiv deltagende, nysgerrige. De har alle en oplevelse af, at være en del af et inkluderende børnefællesskab.

Gennem denne aktivitet får hvert enkelt barn nye oplevelser og erfaringer med naturen samt en større forståelse for, at vi skal værner om naturens og dets væsner. Børnene er en del af et ligeværdigt fællesskab blandt kammerater og voksne.

Børnene er ivrige og fyldt med gå på mod. Ud fra hvert enkelt barns handlinger og adfærd giver børnegruppe udtryk for glæde, spænding og begejstring. Dertil viser det os, at den læring der forekommer er til gavn for børnegruppen, idet de er nysgerrige, interesseret og de er motiveret for at være en del af det. Dette bidrager med nye ideer og tiltag, dette fortæller os at det er børn, som er i flow.

Børnene hjælper og spejler sig i hinanden gennem et fælles tredje. Hvert enkelt barn oplever sig selv, som en del af fællesskabet.

Gennem aktiviteten oplever børnene glæde og forbundenhed med naturen samt får erfaringer med at observerer og undersøge naturfænomener. Dertil får børnegruppen en

Der er gode og stærke relationer barn til barn. Ligeledes er de gode og tætte relationer barn til voksen.

Hvad er voksenperspektivet i fortællingen?

Når vi tager børnene med på tur i naturen giver vi dem en anden opfattelse af rum med højt til loftet samt mulighed for at opleve naturen, foranderlighed og årstidernes skift, dette er hermed med til at stimulerer og udvikle børnenes nysgerrighed for natur, naturfænomener og science.

Pædagogen ser og følger børnenes interesse for at fange affald samt deres spørgsmål omkring salamandere, haletudser og deres levemåde og læser højt for dem, finder informationen på internettet, som børnene er en del af samt planlægger en aktivitet hvor børnegruppen får mulighed for at udtrykke sig æstetisk omkring deres oplevelser ved søen. Dermed anerkender pædagogen børnenes interesse, lyst og nysgerrighed omkring dette, hvilket er med til at motiverer dem til at være aktiv deltagende.

Gennem legende tilgang til børnenes læring, vil de kunne genkende og udtrykke sig om, hvordan man skal behandle naturen og hvilke væsner der lever i søen samt hvad de bedste betingelser er, for at bevare liv i søen.

Børnesynet der ligger til grund for vores arbejde er altid at møde det enkelte barn med anerkendelse og hjælpe det til at føle sig som en vigtig del af fællesskabet. Vi skaber deltagelsesmuligheder. Den voksne lever sig ind i børneperspektivet og giver plads til børnenes forskelligheder. Ligeledes gives der plads til spørgsmål og underen blandt børnene.

Læring gennem leg ses tydeligt i måden, hvorpå børnene undersøgende stiller nysgerrige spørgsmål undervejs dertil får de brugt mange sanser gennem aktiviteten.

Sammenfatning

Børnegruppen indgår i sociale kompetencer idet, de i fællesskab med deres kammeraterne er aktiv deltagende i aktiviteter omkring det fælles tredje. Ligeledes bliver børnenes sociale udvikling styrket når børnene samles om aktiviteten og finder glæde og begejstring sammen. Børnenes sproglige kompetencer stimuleres gennem nye begreber og forståelse i forskellige sammenhænge.

Børnegruppen tilegner sig ny viden hvor læring igennem leg er central. De voksne har stort engagement, fanger børnenes interesse og nysgerrighed og er aktiv deltagende.

01-03-2024

Gennem aktiviteten får børnegruppen konkrete erfaringer med naturen som er med til, at udvikle deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen. Pædagogerne skaber et miljø, hvor børnene får erfaringer med at genkende, undres og udtrykke sig om årsag, virkning og andre forklaringer på sammenhæng.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Her kan I se nogle pejlemærker for, hvordan vi arbejder med vores pædagogiske læringsmiljø, så det tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag og understøtter de to pædagogiske mål for temaet *Kultur, æstetik og fællesskab*, i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Som pædagogiske medarbejdere skaber vi miljøer

- hvor alle får oplevelser og erfaringer med egne og andres kulturelle normer, traditioner og værdier både som aktive deltagere og tilskuere
- hvor de fysiske rammer og et varieret udbud af materialer og medier inspirerer til at være undersøgende og skabende på tværs af alder, køn samt social og etnisk baggrund
- hvor voksne gennem samskabende praksisser understøtter engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed i forhold til æstetiske ind- og udtryksformer

Børnene i vores dagtilbud skal opleve

- at få aktiveret sanser og følelser i samvær med kammerater og voksne - såvel i som uden for dagtilbuddet
- scene- og billedkunst, film, musik og litteratur samt mulighed for at deltage både som tilskuer og udøver

- adgang og kendskab til forskellige materialer og medier samt mulighed for at udfolde mig skabende og undersøgende med og uden voksne

Efterhånden som vi arbejder med temaets mål i praksis, indsætter vi herunder Miniprojektbeskrivelser og Praksisfortællinger, der viser, hvordan arbejder med børnenes brede læring med særligt fokus på kultur, æstetik og dannelse.

Miniprojekt – Hvad julen handler om – December 2023

Personalets udviklingsfokus

Når vi spørger børnene, hvad julen betyder? Svarer børnene *”Det er julemanden som kommer med gaver”*

Derfor vil vi gå i dialog med børnene og snakke om *”julen”*; *hvorfor holder vi jul og hvad betyder julen?* Dertil vil vi lave forskellige kreative processer, hvor julen vil være i fokus. Vi vil tilbyde børnene inkluderende børnefællesskaber, hvor børnegruppen vil få stimuleret deres viden om kultur, normer, traditioner, værdier og æstetiske læreprocesser.

Vi holder samling kl. 09 hver dag, hvor børnegruppen indgår i et inkluderende børnefællesskab. Her vil de få mulighed for at tilegne sig viden om julen. Børnene har både en aktiv deltagerfunktion og en mere tilskuende/lyttende funktion ved samlingen. Vi vil fokusere på, at alle børn trives i samlingen ved at tilpasse den efter den enkelte, hvormed der skabes det bedste grundlag for læringspotentiale.

Vi er nysgerrige på, om børnegruppen igennem forløbet vil få en større forståelse af julen, samt om de vil kunne fortælle, hvad julen handler om, så de dermed har fået et større indblik i den danske kultur og traditioner.

Miniprojektets fokus

Dette projekt handler om, at give børnegruppen en større viden om julen, som en del af deres forståelse af den danske kultur og tradition. Hele børnegruppen vil få oplevelser og erfaringer med kulturelle normer, traditioner og værdier både som aktive deltagere og tilskuere.

Miniprojektet kommer til at bidrage til at udvikle, børnefællesskab og *”det fælles tredje”*. I det børnegruppen vil blive præsenteret for julen via. voksenfortælling, højtlesning/dialogisk læsning og filmklip. Vi vil bestræbe os på at lade børnegruppen indgå i et ligeværdigt fællesskab, hvor vi er sammen om et fælles emne.

Projektdeltagere

Alle børn ved Guldsmedene vil arbejde med emnet. Derudover vil Oasens kommende skolebørn arbejde mere fokuseret med emnet.

Anne Katrine, Lina, Cecilie og Thea er medarbejderdeltagere i projektet.

Læringsblomstens temaer og mål – Børneperspektiver

Kultur, æstetik og fællesskab:

- Børnene vil få mulighed for at udtrykke sig æstetisk gennem kreative processer. De vil blive præsenteret for forskellige udtryk/formidlingsformer ved film, musik og litteratur i form af historiefortælling.
De får mulighed for at deltage både som tilskuer og udøver.

Kommunikation og sprog:

- Børnene oplever, positive og nærværende voksne og kammerater, der justerer deres opmærksomhed i forhold til hvert enkelt barn og kammeraterne, mens vi øver os i at spørge, lytte og tilbyde relevante svar til hinanden.
- Børnene oplever at få erfaringer med at sprogliggøre tanker og behov og at være inddraget i det sociale samvær, så børnene opbygger stærke relationer på tværs af alder, køn, modersmål og social baggrund.

Vi forventer at børnegruppen vil indgå i ligeværdige og forskellige former for fællesskab, hvor "Julen" vil være central. Det vil foregå via kreative processer samt i dialog med både voksne og børn.

Børnegruppen vil tilegne sig erfaring og ny viden om kultur, traditioner og værdier.

Medarbejdere vil gennem samskabende praksisser understøtte engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed i forhold til emnet.

Børnegruppen vil lære, hvad "jul" er, samt hvad det betyder, så børnenes forståelse bliver udvidet til mere, end blot at julen handler om julemand og nisser.

Læringsblomstens pædagogiske grundlag, temaer og mål – Professionelt perspektiv

Vi forventer at skabe et trygt børnefællesskab, hvor vi vil tilegne børnegruppen ny viden om kultur, normer og værdier.

Vi vil være nærværende og tydelige voksne samt give børnegruppen gode vilkår for at tilegne sig den nye viden.

Vi forventer ligeledes, at ved at arbejde kontinuerligt med dette i en længere periode, vil vi kunne se og høre, at børnene tilegner sig ny viden og kan genfortælle, hvad vi har fortalt og lært dem.

Fra læringsblomsten er der fokus på:

Kultur, æstetisk og fællesskab, hvor vi vil bestræbe os på at tilbyde ligeværdige fællesskaber, hvor børnene kan opleve egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.

Social udvikling: At alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer

Evaluering af Miniprojektet

Refleksion over praksis

Allerede efter få fortællinger, historier og videoklip kunne medarbejdergruppen konstatere, at der var forekommet tegn på læring, idet at børnegruppen kunne fortælle og genfortælle, hvorfor vi holder jul. Børnegruppen var meget engageret, nysgerrige og aktivt deltagende gennem forløbet.

Hvis vi spørger børnegruppen "hvorfor vi holder jul", svarer de nu: "det er fordi Jesus har fødselsdag, og det skal vi fejre - det er en tradition."

Når vi spørger børnegruppen "Hvad er en tradition?", svarer de nu:

"Det er noget, man bliver ved med at gøre og har gjort i mange år"

Flere af børnene har genfortalt historien om Jesus og betydningen af jul til både medarbejdere og forældre.

Vi vurderer, at dette miniprojekt har bidraget til, læring, trivsel, dannelse, gode dialoger og snakke om dansk kultur, historie og værdier. Dialogisk læsning om "julen og Jesus fødsel" har ligeledes bidraget til gode snakke børn og voksne imellem.

Sammenhæng mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse

Børnegruppen har været engageret, nysgerrige og aktivt deltagende i dialoger og snakke. De har fået mulighed for at udtrykke sig æstetisk gennem forskellige kreative processer. De har set film, hørt musik og er blevet præsenteret for forskellige litteratur både som tilskuer og som udøver. Alt dette har påvirket børnenes læring, trivsel og dannelse.

De voksne har haft stort fokus på egen deltagelse, engagement og at være positiv og nærværende.

Dette har medvirket til, at børnene har følt sig set, lyttet til og forstået.

Børnene har skulle øve sig i at spørge, lytte og vente.

Børnene har været en del af et inkluderende børnefællesskab, hvor der har været fokus på at lære, lytte og fortælle.

Vi har ligeledes haft fokus på, at børn med andre kultrulle baggrunde samt trosretninger bliver inkluderet og har gjort os pædagogiske overvejelser om, hvordan de forskellige trosretninger bliver præsenteret og inkluderet i læringen.

Opfølgning

Ved gruppemøder følges op med kollegaer.

Videndeling

Skriftlig dokumentation over forløbet via Aulaopslag og som indhold i pædagogisk læreplan.

Øvrige tanker og forståelser

Det er vigtigt for børns dannelse, at der sættes fokus på, hvorfor vi gør som vi gør. Julen fylder meget i børns opvækst i institutioner, og derfor er det også vigtigt, at vi får belyst traditionen og kulturen i dette emne for børnene. Det er vigtig læring og viden, at sætte spørgsmålstejn ved, hvorfor vi holder jul, så forståelsen og historien udvides til andet end julemanden kommer.

Julen giver anledning til mange gode snakke og fortællinger, som kan lære børnene historien om julen og dermed dansk tradition og værdier.

Den pædagogiske medarbejder spørger et barn på 5 år: "Hvorfor holder vi jul"?

"Det er fordi Jesus har fødselsdag, så vi fejrer hans fødselsdag. Stjernen kommer på juletræet. Det er ledestjernen. Stjernen viste vej til Jesus"

Evalueringskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvordan skaber vi en evalueringskultur?

Her beskriver vi, hvordan vi arbejder med den løbende pædagogiske læreplanlægning, samt hvordan forældre og bestyrelse inddrages i evaluering og opfølgning. Formålet med den løbende planlægning og evaluering er, at etablere og regulere vores pædagogiske læringsmiljøer, så børnene trives, lærer, udvikler sig og dannes optimalt. Vi præsenterer her nogle af de metoder og værktøjer vi anvender til dokumentation, refleksion og evaluering af de pædagogiske læringsmiljøer - i relation til vores vurdering af børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

I Tre Ege er der et ledelsesmæssigt fokus på, hvordan vi får skabt en sund og velfungerende evalueringskultur. Den proces er kun lige igangsat, og dette punkt i den pædagogiske læreplan er derfor under udvikling.

Det kan dog nævnes, at arbejdet med miniprojekterne i vores pædagogiske læreplan er med til at understøtte vores evalueringskultur, da vi her evaluerer igangsatte processer og løbende justerer i vores planer, så vi når målene, vi sigter efter.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan?

Materialet fra de løbende evalueringer, som er beskrevet i forrige afsnit, anvendes som dokumentation for evaluering af det samlede arbejde med den pædagogiske læreplanlægning, der ifølge dagtilbudsloven skal foretages mindst hvert andet år. Formålet med samlede evaluering er, at

01-03-2024

afgøre og redegøre for, i hvilket omfang vi har levet op til det fælles pædagogiske grundlag og de tolv fælles mål under de seks læreplanstemaer.

Der udarbejdes et fælles evalueringsdesign for alle dagtilbud i Faaborg-Midtfyn Kommune, som offentliggøres på kommunens hjemmeside [FMK.dk](https://www.fmk.dk)